

ФЕДЕРАЦІЯ БРИТАНСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: УТВОРЕННЯ СТРУКТУРА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ

Утворення у 1916 р. Федерації Британської Промисловості являло собою новий етап в еволюції капіталізму. Це означало, що застарілі ідеї комерційного капіталізму ХІХ століття з їх догмою вільної торгівлі і природньої гри господарських сил нарешті були відкинуті. Ця Федерація була новою силою взаємного об'єднання зі значним впливом на діяльність уряду і на органи суспільної думки. Завданням нової організації було ретельно розробити і сформулювати програму великого промислового капіталу у питаннях загальнопромислової політики, по боротьбі з іноземною конкуренцією і робочому питанню.

Членами Федерації могли бути об'єднання і окремі підприємства, тож починаючи з 1917 р. кількість її членів як перших, так і других постійно збільшувалася. Більшість із великих підприємницьких організацій, у тому числі: Федерація Машинобудівників і Британських Підприємців, Союз Текстильних Фабрикантів, Національна Федерація Залізнично- і Стале промисловців і Федерація Суднобудівників, а також значна кількість індивідуальних підприємств увійшли до Федерації, крім того, що останні уже були її членами опосередковано через промислові об'єднання або підприємницькі союзи. У 1916 році було 53 члени Федерації, у 1917 – 567, у 1918 – 960, у 1919 – 1135, у 1920 – 140 , у 1921 – 1735, у 1922 – 1895, у 1923 – 1965. Як повідомляв офіційний орган Федерації – «Бюлетень», часом найбільш швидкого її розвитку була середина 1920-1921 рр. Щодо капіталу, то на зборах Федерації у 1919 році було заявлено, що він складав 5 мільярдів фунтів.

З огляду на зростання кількості своїх членів, Федерація швидко розвинула широку діяльність і створила власну структуру. Справами Федерації управляли Рада та Виконавчий Комітет, до яких входили представники як від територіальних, так і від виробничих промислових угруповань. Бюджет Федерації складався із членських внесків,

при чому кожне підприємство платило від 20 до 200 фунтів стерлінгів на рік, у залежності від чисельності зайнятих на ньому робітників. Промислові об'єднання сплачували усі по 100 фунтів на рік. До структури Федерації входили: Закордонний відділ, Парламентський відділ, Торговий відділ, Відділ виробничий із питань обов'язкового навчання, Відділ судноплавства, Транспортний відділ, Відділ місцевих податків, Відділ робітничий, Житловий та з організації промисловості, Відділ зв'язку, Інформаційний відділ. У розпорядженні Закордонного відділу знаходилися агенти, до обов'язків яких входило переклад іноземної літератури, стану іноземної конкуренції, вивчення проблем промисловості тощо. Парламентський відділ, головним чином, відповідав за все те, що стосувалося законодавства, податкових платежів, оцінки капіталів підприємств, договорів з урядовими установами тощо. Торговий відділ переймався закупівлею та продажом товарів на внутрішньому ринку, розробляв питання про охорону основних галузей британської промисловості тощо. Відділ виробничий і з питань обов'язкового навчання надавав поради та вказівки підприємцям про їхні права та обов'язки у зв'язку із Законом про обов'язкове навчання 1918 р. Відділ судноплавства надавав керівні роз'яснення з усіх питань судноплавства. Відділ місцевих податків інформував членів Федерації про порядок стягнення місцевих податків. Відділ зв'язку був створений з метою досягати швидкого проведення необхідних заходів шляхом прямих переговорів з представниками уряду. Інформаційний відділ збирав необхідний матеріал і розробляв питання промислової статистики, валюти, запасів сировини тощо. Відділ робітничий, житловий та організації промисловості збирав всілякі відомості щодо робітничого питання усередині країни та за її межами та керував, за необхідності, діями підприємців через Британську Конфедерацію підприємницьких організацій. До обов'язків членів цього відділу входило також надавати потрібні роз'яснення підприємцям, які бажали будувати робітничі помешкання на основі нового житлового закону.

Щодо робітничого питання, то Статут Федерації забороняв їй приймати участь у врегулюванні відносин між підприємцями та робітниками. Вона вирішує виключно питання комерційного, фінансового та технічного характеру, піклуючись при цьому про інтереси своїх членів, а також і про інтереси робітників. У дійсності, хоча загальна політика Федерації у питаннях заробітної плати, нормування робочого часу, умов праці досить чітко вбачається у її офіційних заявах, Федерація не втручається прямо у промислові конфлікти. Вона надає право їх вирішенню іншим, але не зовсім незалежним від неї організаціям. Щодо зменшення заробітної плати, то у 1914 р. Федерацією була опублікована детально розроблена Записка про зниження вартості виробництва і промислового відновлення після кризових економічних явищ. Причиною цих явищ, як вказували розробники Записки, було непропорційно низьке відношення вироблення продукції до зарплати. Це означало, що кожний виробляє менше, ніж заробляє. Упродовж 1921-1922 рр. у всіх промислових галузях було проведено скорочення заробітної плати виробників. За даними Міністерства праці це призвело до втрат робітниками 10.200.000 фунтів стерлінгів на тиждень або 530.000.000 фунтів стерлінгів на рік. Було очевидним, що «Статут Федерації Британської Промисловості» не дозволяє їй приймати будь-яку участь в упорядкуванні відносин між підприємцями і робітниками, не можуть сховати від робітників тої залежності, яка існує між політикою, яку проводить Федерація і гнітючим зниженням заробітної плати робітників. Під час страйку залізничників у 1919 р. і локауту у вугільній промисловості у 1921 р., які виникли, головним чином, з питань заробітної

плати, Федерація відкрито намагалася використати свій вплив для поразки робітників, що вказувало на зосередження контролю над промисловим життям в руках Федерації Британської Промисловості.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ»
Випуск № 2 / 2021 р.**

30 травня 2021 року

Харків – 2021

УДК 340.12.001

ББК 67.0

М 34

Відповідальні за випуск:

Нанарова Ольга Олександрівна – член Секретаріату ГО «Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Матеріали науково-практичної конференції «Теорія та практика сучасної
М 34 юриспруденції», випуск № 2, 2021 р., м. Харків, 30 травня. 2021 р. – Харків: ФОП
Бровін О.В., 2021. – 530 с.
ISBN 978-617-8009-25-0

Статті друкуються мовою авторів у авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Пушкінська, 77, к. 228-п, м. Харків, 61024, Україна.

ISBN 978-617-8009-25-0